प्रकृतौ कर्म्मारम्भ एव यजमानेनात्मीयं धनञ्च वचनबलात्त्रिधा व्यवस्थापितम्। इदं मे भुक्त्यर्थमिदं मे यज्ञार्थमिदं मे दक्षिणार्थमिति। तदेतत्त्रयमपि दक्षिणार्थत्वाद्दातव्यमित्येकः पक्षः। दक्षिणा हि माध्यन्दिने सवने दीयते। तत ऊर्द्ध्वं तृतीयसवनमारभ्योदवसानीयान्तः क्रतुभागोऽवशिष्टः। स चन्द्रलाभाद्बाध्येत। न चाङ्गभूतया दक्षिणया प्रधानस्य क्रतोर्बाधोयुक्तः। ततस्तद्बाधनाय क्रत्वर्थं भागमवस्थाप्यावशिष्टं सर्व्वं देयमिति द्वितीयपक्षः। यद्दक्षिणात्वेन विधीयते तत् सर्व्वमित्यनूद्यविधानाद्दक्षिणार्थभाग एव दातव्य इति सिद्धान्तः। अष्टमाध्याये प्रथमपादे चिन्तितम्।

दृष्टेः सोमस्य वा धर्म्मो विश्वजित् समुखेष्विह।
अविशेषादैष्टिका स्युः सोमस्याव्यक्तिसाम्यतः॥

विश्वजिता यजेत। अभिजिता यजेता द्वादशाहेन यजेतेत्यादिषु नियामकाभावादिष्टिसोमयोरन्यतरस्य धर्म्मा दृष्टया ग्रहीतव्याः। मैवम्। अव्यक्तलिङ्गेन सोमसाम्यादुत्पत्तिवाक्ये देवतानभिधानमव्यक्तिस्तस्मात् सोमस्य धर्म्मानतिदिशेत्॥

इति सप्तमोऽनुवाकः॥ ७॥

अथाष्टमोऽनुवाकः।

सप्तमे विरोहणादिप्रायश्चित्तमुक्तम्। अथाष्टमे शुद्धिहेतवो मन्त्रा उच्यन्ते। ते चानारभ्याधीतं प्रकृतिगामीति